

**STRATEGICZNA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
KLUCZEWSKO**
(dla fragmentów msc. Rzewuszyce)

KIELCE, maj 2013 r.

SPIS TREŚCI

I	Część ogólna	4
II	Zakres prognozy	6
III	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	7
IV	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jego przeprowadzenia	7
V	Informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	8
VI	Istniejący stan środowiska	8
VI.1	Zagospodarowanie terenu	8
VI.2	Rzeźba terenu	9
VI.3	Budowa geologiczna	9
VI.4	Złoża	10
VI.5	Warunki wodne	11
VI.6	Warunki aerosanitarne, akustyczne	14
VI.7	Warunki klimatyczne	16
VI.8	Gospodarka odpadami	16
VI.9	Warunki glebowe i szata roślinna	17
VI.10	Formy ochrony przyrody	17
VII	Prognozowane zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania realizacji mpzp	19
VIII	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	21
IX	Problemy ochrony środowiska istotne dla realizacji planu w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	22
X	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.	23
XI	Przewidywane znaczne oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów mających znaczenia dla Wspólnoty oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.	25
XII	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów mających znaczenia dla Wspólnoty oraz integralność tego obszaru.	28

XIII	Rozwiązania alternatywne	29
XIV	Streszczenie	29

I. Część ogólna

Przedmiotem niniejszego opracowania jest **Prognoza Oddziaływania na Środowisko** (zwana dalej Prognozą) projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenów eksploatacji złóż piasków „Rzewuszyce” w obrębie wsi Rzewuszyce na obszarze Gminy Kluczewsko.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy stanowi dokument, o którym mowa w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), wymagający przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko (art. 51, ust.1).

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy jest załącznikiem do projektu mpzp gminy i stanowi materiał pomocniczy ułatwiający interpretację i realizację planu.

Celem niniejszego opracowania jest określenie i ocena skutków realizacji ustaleń projektu miejscowego planu na środowisko i walory kulturowe obszaru objętego planem oraz wskazanie, w jaki sposób rozwiązania przyjęte w projekcie mpzp przekształcą środowisko, na ile pozwolą na zachowanie istniejących wartości lub ich wzbogacenie oraz czy mogą spowodować zagrożenie dla środowiska.

Głównym celem rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy Kluczewsko, zgodnie ze „Strategią rozwoju województwa świętokrzyskiego” jest poprawa warunków życia ludności na terenie gminy oraz jej zrównoważony rozwój oparty o ład przestrzenny.

W planie została zastosowana zasada zrównoważonego rozwoju gminy Kluczewsko, która prowadzi do zagospodarowania przestrzennego gminy jako atrakcyjnego, przyjaznego miejsca zamieszkania, pracy i wypoczynku.

Podstawę formalną sporządzenia prognozy i ustalenia jej zakresu stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, (Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zm.),

Rozporządzenia:

- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z dnia 9 listopada 2010 r. (Dz. U. nr 213, poz. 1397),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826 ze zm),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 1031), w sprawie poziomu niektórych substancji w powietrzu;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. (Dz. U. nr 192, poz. 1883).

Prognozę opracowano na podstawie danych i opracowań instytucji regionalnych związanych z działalnością w zakresie ochrony środowiska oraz innych materiałów.

Podstawą opracowania prognozy stanowią również materiały archiwalne dot. walorów przyrodniczych i kulturowych oraz stanu środowiska obszaru objętego planem.

Prognoza składa się z części tekstowej i graficznej.

Część graficzną opracowania stanowi mapa w skali: 1 : 20 000

Zakres ustaleń planu miejscowego dla którego sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko:

- Przedmiotem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy jest fragment msc. Rzewuszyce w gminie Kluczewsko, w tym teren eksploatacji złóż piasków „Rzewuszyce”.

Ustalenia planu obejmują:

- przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania,
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, w tym terenów górniczych,
 - a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi,
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakazy zabudowy,
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- stawki procentowe wzrostu wartości nieruchomości wynikające w związku z uchwaleniem niniejszego planu.

Plan ustala ponadto:

- zasady kształtowania układu komunikacyjnego i lokalizacji miejsc postojowych;
- zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
- szczególne warunki zagospodarowania wynikające z potrzeb ochrony środowiska kulturowego;
- szczególne warunki zagospodarowania wynikające z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego i ochrony zdrowia ludzi;

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest zgodny z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego (Uchwała nr XXIX/399/02 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 kwietnia 2002 r.) oraz ustaleniami wynikającymi z realizacji obowiązujących przepisów prawa, m.in. ustawy o ochronie przyrody.

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu msc. Rzewuszyce w gminie Kluczewsko w zakresie polityki przestrzennej i kierunków rozwoju są spójne z uzgodnieniami projektu „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”.

II Zakres prognozy ustalony Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 51 ustawy:

- Prognoza zawiera:
 1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 2. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 3. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
 4. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 5. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

- Określa, analizuje i ocenia:
 1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów mających znaczenia dla Wspólnoty oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

- Przedstawia:
 - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów mających znaczenia dla Wspólnoty oraz integralność tego obszaru /art. 51 ust. 1 pkt 3a/,
 - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszarów mających znaczenia dla Wspólnoty oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy / art. 51 ust. 1 pkt 3b/.

III Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Zakres prognozy ustalony został na podstawie przywołanej wcześniej ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz na podstawie ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kluczewsko.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych i porównawczych, dotyczących charakterystyki istniejącego stanu środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego. Ponadto przeprowadzono analizę i ocenę dotyczącą możliwych oddziaływań na zasoby środowiska.

Przy sporządzaniu „Prognozy oddziaływania na środowisko...” zastosowano metodę analizy porównawczej, która najlepiej pozwala odnieść się do poszczególnych problemów i zagadnień.

Za główną zasadę przyjęto, że prognoza ma oceniać skutki wpływu planu na środowisko czyli określać wpływ wynikający z nowego przeznaczenia terenu na określone użytkowania oraz określenie warunków zagospodarowania dla tych terenów.

Głównym wyznacznikiem badań podjętych w prognozie oddziaływania na środowisko jest ocena planowanego zagospodarowania zawartego w projekcie mpzp, w stosunku do stanu obecnego środowiska przyrodniczego oraz w stosunku do zagospodarowania przestrzennego zawartego w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kluczewsko z uwzględnieniem wprowadzonych w studium zmian.

Za główną zasadę uznano, że prognoza ma oceniać skutki wpływu ustaleń projektu mpzp na środowisko, czyli określać wpływ wynikający z nowego przeznaczenia terenu na określone rodzaje użytkowania oraz określenie warunków zagospodarowania dla tych terenów.

Prognoza oparta jest głównie na bazie posiadanych materiałów zgromadzonych do projektu mpzp. Przy sporządzaniu Prognozy wykorzystano również inne dostępne opracowania, dokumenty i raporty dotyczące obszaru gminy Kluczewsko związane ze środowiskiem i zmianami w nim zachodzącymi.

Podstawę opracowania prognozy stanowią również prace w terenie oraz materiały archiwalne dotyczące walorów przyrodniczych.

Część graficzna opracowania obejmuje projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kluczewsko, sporządzony dla potrzeb prognozy oddziaływania na środowisko w skali 1: 20 000.

IV Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jego przeprowadzenia.

Realizacja zagospodarowania przestrzennego, które umożliwia projekt mpzp, uwarunkowana jest spełnieniem wymogów, dotyczących także ochrony środowiska, wynikających z obowiązującego prawa.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowi, iż w celu oceny aktualności stanu zagospodarowania wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, a wyniki tych analiz przekazuje radzie gminy, co najmniej raz w jej kadencji.

V Informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na położenie gminy oraz charakter zagospodarowania realizacja projektu mpzp nie będzie miała negatywnych skutków transgranicznych.

Gmina Kluczewsko, jak cały Region Świętokrzyski nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości granic województwa do granic państwa, we wszystkich kierunkach, przekraczają co najmniej 250 km. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje lokalizacji przedsięwzięcia, które mogłoby transgranicznie oddziaływać na środowisko. Skutki realizacji projektu planu nie będą więc miały transgranicznego oddziaływania na środowisko, w rozumieniu art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

VI Istniejący stan środowiska

Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska przedstawiona w niniejszym rozdziale obejmuje: zagospodarowanie terenu, rzeźbę terenu, budowę geologiczną, złoża, gospodarke odpadami, warunki wodne, warunki klimatyczne, warunki glebowe i szatę roślinną, formy ochrony przyrody.

V1.1 Zagospodarowanie terenu

Gmina Kluczewsko znajduje się w północno - zachodniej części województwa świętokrzyskiego w powiecie włoszczowskim, w obrębie Niecki Włoszczowskiej.

Zajmuje 137 km², posiada 5204 mieszkańców (według danych GUS - stan na dzień 31.12.2009 r.). W skład gminy wchodzi 26 sołectw.

Gmina leży na szlaku komunikacji wojewódzkiej, w pobliżu miast Włoszczowa i Radomsko - ośrodków obsługi tego regionu.

Obszar objęty opracowaniem to przede wszystkim teren złóż piasków „Rzewuszyce”.

Złoże „Rzewuszyce” położone jest na gruntach wsi Rzewuszyce, przysiółek Zmarłe w gminie Kluczewsko, powiat włoszczowski, woj. świętokrzyskie. Najbliższe zabudowanie mieszkalne znajduje się ok. 7 m na północ od proponowanego terenu górniczego „Rzewuszyce”. W odległości ok. 2,5 km na północny-wschód od złoża położony jest Przedborski Park Krajobrazowy, objęty częściowo specjalnym obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty (OZW) - Ostoja Przedborska PLH260004. Na północ od złoża w okolicy około 1 km znajduje się granica projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Dolina Górnej Pilicy PLH260018.

Złoże położone jest na częściach działek o numerach ew. 414/2, 415, 416, 633, 418, 419 znajdujących się na terenie wsi Rzewuszyce o łącznej powierzchni ca 10 ha. Powierzchnia terenu górniczego "Rzewuszyce" zajmuje ca 7,3 ha, powierzchnia obszaru górniczego „Rzewuszyce” wynosi ca 5,7 ha, a powierzchnia wyrobiska złoża ok. 5,5 ha.

Teren i obszar górniczy wyznaczony został koncesją udzieloną przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 20 września 2014r znak OWŚ.V.7422.33.2011. Dojazd do miejsca przyszłego złoża odbywać się będzie ogólnodostępnymi drogami gruntowymi z drogi asfaltowej o numerze 396 przebiegającej ca 100- 200 m na północ od złoża. Pozostały obszar złoża oznaczony na rysunku planu symbolem ZL/PG-2 możliwy jest do eksploatacji po spełnieniu wymagań określonych prawem geologicznym i górniczym oraz przepisami odrębnymi i otrzymaniu stosownej koncesji.

Obecnie wiodącą funkcją gminy jest rolnictwo, a rolę uzupełniającą pełnią usługi, w tym turystyka i rekreacja. Ze względu na rolniczy charakter gminy – dominuje tu zabudowa zagrodowa.

Teren objęty projektem mpzp usytuowany jest na gruntach leśnych, rolnych i nieużytkach.

VI.2 Rzeźba terenu

Zgodnie z podziałem regionalnym Polski (fizyczno-geograficznym) [wg J. Kondracki] przeważająca część powiatu położona jest na obszarze makroregionu **Wyżyna Przedborska** (mezoregiony: Niecka Włoszczowska i Pasma Przedborsko-Małoskoskie).

Niecka Włoszczowska ma charakter nieckowatego obniżenia o płaskim dnie zbudowanego z osadów kredowych. Północno-wschodnie obrzeże Niecki Włoszczowskiej stanowi Pasma Przedborsko-Małoskoskie. To pasmo wzniesień ciągnie się na przestrzeni ok. 60 km od doliny Pilicy w okolicach Przedborza, przez Małoskoszcz, aż do doliny Białej Nidy. Wysokość względna wzgórz wynosi 60–100 m, zaś bezwzględna do 351 m n.p.m. (wzgórze pod wsią Cieśle).

Rzeźba terenu gminy Kluczewsko ma charakter falisty. Maksymalne wysokości bezwzględne sięgają 336 m n.p.m. (przy północnej granicy gminy), minimalne wynoszą około 217 m n.p.m. Teren obniża się z północnego-wschodu na południowy-zachód. W rzeźbie terenu gminy zaznaczają się wyraźnie dwa poziomy morfologiczne: wyższy, wierzchowinowy i niższy, dolinny.

Spływ wód podziemnych powierzchniowych odbywa się tu na północny- wschód w kierunku rzeki Czarnej i jej lewobrzeżnego bezimiennego dopływu. Zwierciadło wody w otworach odwierconych w 2010 r. zmienia się i występuje na rzędnych od 224,8 m npm do 228,27 m npm.

Teren złoża „Rzewuszyce” to przede wszystkim bezwodne wzgórza wydumowe, położone w obrębie Niecki Włoszczowskiej.

Położenie stropu złoża jest zróżnicowane, zależne od morfologii terenu. Spąg złoża „Rzewuszyce” znajduje się na wysokości średnio 227, 1 m npm, to jest na wysokości aktualnego w końcu 2010 roku poziomu wodonośnego.

VI.3 Budowa geologiczna

Przeważająca część powiatu włoszczowskiego położona jest w szerokim obniżeniu zwanym Niecką Miechowską (Nidziańską), stanowiącą fragment dużej jednostki geologicznej, jaką jest Niecka Szczecińsko-Łódzko-Miechowska. Pozostały obszar powiatu, obejmujący wschodnie fragmenty gmin Kluczewsko i Krasocin, znajduje się w obrębie mezozoicznego obrzeżenia Gór Świętokrzyskich. Starsze, paleozoiczne utwory znane są jedynie z profili głębokich otworów wiertniczych. Obydwie jednostki geologiczne, Niecka Nidziańska i obrzeżenie mezozoiczne zbudowane są z osadów mezozoicznych, głównie kredowych.

Najstarszymi utworami, niekiedy odsłaniającymi się na powierzchni, są: triasowe piaskowce, iłowce i mułowce. Jura reprezentowana jest przez: zlepieńce, piaskowce, mułowce, żwiry, ily oraz bardzo zmienne litologicznie wapienie. Utworami dominującymi w budowie geologicznej powiatu są osady kredy o znacznej miąższości. Kreda wykształcona jest w postaci: piaskowców, łupków marglistych, wapieni, margli i opok, czasem z krzemieniami. Z utworów jurajskich i kredowych zbudowane są pasma wzniesień, pagóry i garby wyraźnie zaznaczone w morfologii terenu, gdzie w wielu miejscach można

obserwować wychodnie osadów na powierzchni. Najmłodsza era, kenozoiczna, reprezentowana jest głównie przez osady czwartorzędowe. Starsze, trzeciorzędowe utwory występują jedynie w formie niewielkich, nieregularnych płątów w gminach: Krasocin, Włoszczowa i Secemin. Utwory trzeciorzędowe to: ropy, mułki, ziemia krzemionkowa i piaski żelaziste. Osady czwartorzędowe pokrywają znaczną powierzchnię powiatu. Reprezentowane są przez: piaski, żwiry, gliny zwałowe, ropy oraz najmłodsze utwory tarasów zalewowych rzek: piaski, mady i występujące na rozległych połaciach, namuły torfiaste i torfy.

Złoże „Rzewuszyce” leży w obrębie Niecki Włoszczowskiej, która rozpościera się po obu stronach Pilicy. Pod względem geologicznym jest to synklinorium kredowe o płaskiej powierzchni pokrytej utworami czwartorzędowymi, tj. glinami zwałowymi, piaskami i torfami. Piaski są pochodzenia eolicznego często ukształtowane w formie wydmy. Jego czwartorzędowe podłoże stanowią utwory górnej kredy – dolnego mastrychtu odsłonięte na powierzchni na północ i południe od złoża. W ich skład wchodzi głównie jasnoszare i szare opoki, opoki margliste i margle. W postaci przewarstwień występują opoki piaszczyste, piaszkowce wapieniste i gezy. Skały kredowe leżą prawie poziomo. Seria skał kredowych rozcięta jest dość głębokimi, sięgającymi 20 – 40 m od powierzchni terenu dolinami rzek. Doliny te wypełniają mułki i piaski drobnoziarniste zastoiskowe, powstałe podczas transgresji lądolodu zlodowacenia Odry. W stropie rozcięć dolinnych występują piaski i żwiry rzeczne związane z interglacją emskim i zlodowaceniem Wisły.

Wysoczyzny kredowe nadbudowują osady czwartorzędowe. Najstarsze pochodzą ze zlodowacenia Odry. Należą tu występujące cienkimi płątami gliny lodowcowe i przykrywające je piaski ze żwirami – wodnolodowcowe i lodowcowe.

Pokrywy piasków lodowcowych i wodnolodowcowych uległy na przełomie plejstocenu i holocenu oraz w holocenie eolizacji. W efekcie doszło do powstania rozległych wydmy parabolicznych i wałowych oraz form pośrednich między wymienionymi. Osiągają one wysokości względne 10 - 15m. Wydmy towarzyszą pola piasków przewianych. Wydmy i piaski przewiane utworzone są ze skośnie warstwianych zespołów piasków średnio- i drobnoziarnistych. Między formami eolicznymi znajdują się obniżenia mis deflacyjnych wypełnione osadami mineralno-organicznymi. Większość z nich to piaski średnio- i drobnoziarniste, brunatne do czarnych, zawierające znaczne ilości substancji humusowej.

Z profili otworów wiertniczych oraz sondowań wykonanych w 2010 r. wynika, że na terenie złoża „Rzewuszyce” i występują piaski średnioziarniste, jasnożółte dobrze wysortowane, a także z wkładkami gliny szarozółtej, a w podłożu gliny zwietrzelinowe. Na terenie złoża „Rzewuszyce I” znajduje się część wydmy piaszczystej o wysokości względnej do ca 8,0 m porośniętej częściowo lasem. Wschodnia część tej wydmy objęta jest obecnie granicami złoża „Rzewuszyce” udokumentowanego w kat. C₁.

VI.4 Złoża

Surowce mineralne mające znaczenie gospodarcze koncentrują się w północnej i centralnej części powiatu. Kopaliny tu występujące to: surowce węglanowe (wapienie, margle, opoki), piaski (budowlane, formierskie, do produkcji cegły wapienno-piaszkowej i betonów komórkowych), surowce ilaste (ropy, gliny) i ziemia krzemionkowa (opoka odwapniona). Ponadto na znacznej powierzchni powiatu występują torfy.

Na terenie Gminy Kluczewsko znajdują się złoża piasków.

Piaski na obszarze powiatu są kopaliną występującą dość powszechnie. Reprezentują one różnowiekowe serie bardzo zróżnicowane genetycznie i litologicznie, a w efekcie

charakteryzują się zmiennymi właściwościami i cechami jakościowymi. Dlatego też surowiec ten może mieć różnorodne zastosowanie. Piaski budowlane udokumentowano w złożach: Oleszno, Kotowie, Nadolnik, Wojciechów oraz w złożu Dąbrowa-Kąty, które nie zostało ujęte w krajowym bilansie zasobów. Aktualnie wydobyte jest w złożach: Pilczyca, Czarnca II i Jeziorna Góra, zaniechano eksploatacji w złożach Jakubowice i Jakubowice I. Oprócz ww. istnieje jeszcze szereg złóż, dla których określono zasoby szacunkowe. Są to: Kluczewsko, Komorniki, Oleszno, Chotów, Wymysłów, Kurzelów, Niedźwiadek, Jeżowice, Wiśniowa Wola, Motyczno, Celiny i Psary. Piaski stosowane do produkcji cegły wapienno-piaskowej (silikatów) do niedawna pozyskiwane były ze złoża Ludynia, obecnie wydobyte prowadzi się jedynie ze złoża Czostków. Produkcja betonów komórkowych prowadzona jest z wykorzystaniem surowca ze złoża Żeliszewice I, udokumentowano złoża Czarnca III oraz Ludynia – Tory i Rzewuszyce, a zasoby szacunkowe podano dla złoża Komparzów. Piaski formierskie zostały udokumentowane w złożu Brzeście, a zasoby szacunkowe określono dla niewielkiego złoża Ludynia. Ponadto na terenie powiatu występują nagromadzenia piasków, które nie posiadają opracowań geologicznych, a jedynie dokumentację techniczną, gdzie określono szacunkowe zasoby kopaliny, która może mieć zastosowanie przy budowie nasypów kolejowych i dróg lokalnych. Rejony takie to np.: Mościska, Motyczno.

Na terenie objętym projektem mpzp znajdują się złoża Rzewuszyce - złoża piasków - położone jest we wsi Rzewuszyce, przysiółek Zmarłe w gminie Kluczewsko, powiat włoszczowski, woj. Świętokrzyskie, na częściach działek o numerach ew. 414/2, 415, 416, 633, 418, 419 o łącznej powierzchni ca 10 ha.

20.10.2010 r. Marszałek Województwa Świętokrzyskiego decyzją znak: OWŚ.V.7510-22/10 udzielił koncesji na rozpoznanie złoża kruszywa naturalnego i torfu „Rzewuszyce”, natomiast 20.09.2011r Marszałek Województwa Świętokrzyskiego decyzją znak: OWŚ.V.7522.33.2011 udzielił koncesji na wydobywanie piasków z części złoża „Rzewuszyce”.

VI.5. Warunki wodne.

a) wody powierzchniowe

Powiat włoszczowski położony jest w najdalej na zachód wysuniętej części województwa świętokrzyskiego. Sieć rzeczną powiatu tworzą rzeki Biała Nida i Pilica z dopływami: Czarną Włoszczowską, Zwleczą, i Kurzelówką. Ponadto na terenie powiatu znajdują się liczne bagna oraz zbiorniki retencyjne i stawy rybne. Pod względem hydrograficznym powiat włoszczowski leży w lewostronnym dorzeczu rzeki Wisły. Przez obszar powiatu przebiega ważny wododział rozgraniczający zlewnie Nidy i Pilicy.

Najważniejszymi rzekami gminy Kluczewsko są: Pilica i Czarna, Struga, Brzozówka.

Zasoby wód powierzchniowych gminy uzupełniają: zbiorniki wodne (Bobrowska Wola i Nowiny), stawy rybne o powierzchni łącznej 19,76 ha, ciek, kanały i rowy. Istniejące zbiorniki wodne na obszarze gminy, mają głównie przeznaczenie retencyjne i rolnicze. Są niezbędne do utrzymania stałego poziomu wód gruntowych, stanowią również źródło zasilania wód podziemnych. Łagodzą skutki suszy czy powodzi. Lokalnie są również wykorzystywane do celów rekreacyjnych.

Tereny, przez które przepływają rzeki to głównie lasy lub użytki i nieużytki rolne.

Rzeka Pilica klasyfikowana jest centralnie z wykorzystaniem wyników badań wykonanych w granicach województwa. W punkcie pomiarowo-kontrolnym Szczekociny

posiadała w 2006 r. wody pozaklasowe, natomiast w punkcie Maluszyn wody III klasy czystości.

Czarna Włoszczowska, badana była w 2010 r. w jednym punkcie - Ciemiętniki. Większość wskaźników kwalifikuje ją do IV klasy czystości wód. Oznacza to pogorszenie jakości wody dotychczas mieszczącej się w III klasie.

Cały obszar gminy Kluczewsko odwadniany jest przez liczne rowy i częściowo uregulowane cieki, które są dopływami rzeki Czarnej przebiegającej w poprzek gminy, lub bezpośrednio rz. Pilicy stanowiącej zachodnią granicę obszaru gminy.

Najbliższy zbiornik otwarty - rzeka Czarna Włoszczowska znajduje się w odległości ca 2,5 km na północ od terenu objętego projektem mpzp „Rzewuszyce”, a ok. 900 m od tego złoża występuje Dolina Górnej Pilicy.

Zgodnie z przepisami dyrektywy 2000/60/we Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna) planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły został przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011r. (M.P. z dnia 21 czerwca 2011r. Nr 49 póź. 549). Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest w obszarze Jednolitych Części Wód Powierzchniowych oznaczonym Europejskim kodem PLRW2000925429, nazwanym Czarna Włoszczowska od Czarnej z Olszówki do ujścia, zaliczonym do regionu wodnego Środkowej Wisły, scalona część wód SW0707. Status — naturalna część wód, ocena potencjału — zły, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych - zagrożona. Przewidziano odstępstwo od celów środowiskowych tj. derogacja - wpływ działalności antropogenicznej na stan JCW generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na brak rozwiązań technicznych możliwych do zastosowania w celu poprawy stanu JCW.

W związku z bezwodnym charakterem złoża prowadzone prace wydobywcze nie powinny spowodować zmian stanu wody szkodliwie wpływających na grunty sąsiednie. Wydobywanie kopaliny nie będzie miało wpływu na wody powierzchniowe tj. na ich jakość i zasoby.

b) wody podziemne

Rejon gminy Kluczewsko jest obszarem zasobnym w wody podziemne, gdzie głównym piętnem wodonośnym jest piętro kredowe. Poziomy wodonośne na obszarze gminy są przeważnie poziomami użytkowymi. Głównym poziomem użytkowym jest poziom kredowy. Jakość wody w utworach kredowych jest dobra. Stanowią one źródło zaopatrzenia w wodę do picia i na potrzeby przemysłu. Kredowy zbiornik wód podziemnych, nie posiada dostatecznej izolacji utworami nieprzepuszczalnymi i w związku z tym, zachodzi konieczność szczególnej ochrony przed degradacją wód np. ze strony składowisk odpadów.

Gmina Kluczewsko położona jest w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych:

- GZWP nr 408 — Niecka Miechowska (zbiornik kredowy)

Zbiornik wód podziemnych nr 408 jest chroniony poprzez wyznaczone w dokumentacjach hydrogeologicznych obszary ochronne, na których obowiązuje system zakazów, nakazów i ograniczeń. Wody tego zbiornika o charakterze strategicznym dla regionu świętokrzyskiego są ujmowane przez szereg studni głębinowych, głównie komunalnych. Na podstawie przedstawianych Starostwu Powiatowemu wyników analiz chemicznych wody znajdujących się w operatach do pozwoleń wodnoprawnych, nie stwierdza się przekroczeń norm jakości wody przeznaczanej do celów zaopatrzenia ludności. Niewielkie, punktowe przekroczenia

norm występują sporadycznie w starych studniach zlokalizowanych w obrębie terenów zurbanizowanych lub w ujęciach płytkich, narażonych na zanieczyszczenie wodami powierzchniowymi.

Według badań monitoringowych w roku 2010 stan czystości mierzony w punktach pomiarowych Januszewice w gminie Kluczewsko wykazał III klasę czystości i dobry stan chemiczny.

Znacznie gorzej przedstawia się sytuacja w zakresie jakości wód gruntowych poziomu czwartorzędowego (plejstocen – holocen). Na podstawie wrywkowych badań dotyczących jakości wody w studniach przydomowych na terenie wybranych sołectw, stwierdzić można przekroczenia norm zawartości azotanów nawet w 80-90% badanych prób. Zdarzają się nawet przekroczenia kilkudziesięciokrotne. Dość częste są również przekroczenia norm zawartości azotynów. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak kanalizacji sanitarnej, gromadzenie ścieków w nieuszczelnionych „szambach”, niewłaściwe składowanie i gospodarka obornikiem i gnojowicą. Należy tu również wymienić, jako najbardziej znaczący w chwili obecnej czynnik, rozbudowę przez gminy sieci wodociągowej bez równoległej budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków.

Wody podziemne gminy Kluczewsko związane są z utworami czwartorzędowymi, kredowymi i jurajskimi. W tych ostatnich występują w silnie spękanych i szczelinowatych wapieniach, na głębokości poniżej 60 m.ppt Wody kredowe związane są z wapieniami, marglami i piaskami drobnoziarnistymi. Od głębokości zalegania tych osadów zależy głębokość lustra wody i wynosi 4,50 m.ppt w Kluczewsku. Wody czwartorzędowe występują na niewielkich głębokościach, w piaskach pościelonych glinami. Cały obszar gminy znajduje się w granicach GZWP nr 408 (niecka miechowska NW), przy czym południowa część gminy położona jest na terenie OWO (obszar wysokiej ochrony).

Zgodnie z przepisami dyrektywy 2000/60/we Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna) planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły został przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011r. (M.P. z dnia 21 czerwca 2011r. Nr 49 póź. 549). Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest w obszarze Jednolitych części wód podziemnych oznaczonym Europejskim kodem JCWPdPLGW230098, zaliczonym do regionu wodnego Środkowej Wisły. Celem środowiskowym dla wód tego obszaru, których stan ilościowy i chemiczny oceniono jako dobry, niezagrożony, jest utrzymanie tego stanu wód.

Wokół ujęć wód podziemnych wyznaczone są tereny ochrony bezpośredniej obejmujące grunty, na których usytuowane są ujęcia oraz otaczający je pas gruntu o szerokości 8-10 m licząc od zarysu budowli i urządzeń służących do poboru wody.

Złoże „Rzewuszyce” jest udokumentowane wyłącznie w warstwie suchej. Poziom wód podziemnych, a co za tym idzie spąg złoża ma zmienne położenie od 224,8 do 228,27 m npm, średnio 227,1 m npm. Złoże budują czwartorzędowe piaski średnioziarniste, jasnożółte, dobrze wysortowane pochodzenia eolicznego z wkładkami gliny szarozółtej, ukształtowane w formie w wydmy. Podczwartorzędowe podłoże stanowią utwory górnej kredy — dolnego mastrychtu, tj. głównie jasnoszare i szare opoki, opoki margliste i margle, odsłonięte na powierzchni na północ i południe od przedmiotowego złoża. Wody opadowe infiltrują w dno wyrobiska i jego skarpy. W związku z bezwodnym charakterem złoża prowadzone prace wydobywcze nie powinny spowodować zmian stanu wody szkodliwie wpływających na grunty sąsiednie. Wydobywanie kopaliny nie będzie miało wpływu na wody podziemne tj. na ich jakość i zasoby.

Spływ wód podziemnych powierzchniowych z terenów złoża odbywa się na północny-wschód w kierunku rzeki Czarnej i jej lewobrzeżnego bezimiennego dopływu.

VI.6. Warunki aerosanitarne, akustyczne

Warunki aerosanitarne

Na mocy ustawy - Prawo ochrony środowiska, przynajmniej co 5 lat Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny okresowej jakości powietrza w strefach, na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu ocen prowadzonych corocznie.

Ocena okresowa (pięcioletnia) prowadzona jest w odniesieniu do poszczególnych substancji określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2009 r. Nr 5, poz. 31), zatem obejmuje: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenki azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył zawieszony PM10 oraz zawartość ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe PM10. Podstawowymi kryteriami odniesienia są wartości górnego i dolnego progu oszacowania.

Pięcioletnie oceny jakości powietrza mają na celu zgromadzenie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref, w zakresie umożliwiającym określenie metod, jakimi powinny być dokonywane oceny roczne oraz potrzeb w zakresie prowadzenia pomiarów stężeń określonych zanieczyszczeń powietrza, zgodnie z wymaganiami dotyczącymi ocen rocznych.

Obecna ocena, wykonana w roku 2010, obejmuje lata 2005 – 2009 i opiera się na kryteriach i zapisach zawartych w prawie polskim, zgodnych z Dyrektywami: 2004/107/WE oraz 2008/50/WE a w przypadku istnienia różnic, z wymogami określonymi bezpośrednio w tych dyrektywach.

W związku z planowaną transpozycją dyrektywy 2008/50/WE do prawa polskiego przyjęto, że od stycznia 2011 r. dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza obowiązuje nowy układ stref. Ocena została przeprowadzona w nowym układzie stref, w którym strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys.,
- miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys.,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców. W województwie świętokrzyskim wyróżniono dwie strefy: miasto Kielce, strefa świętokrzyska.

Prezentowane wyniki klasyfikacji uzyskano przez wykorzystanie wszelkich dostępnych metod i źródeł informacji, stosowanych indywidualnie lub łączonych. Ocena została wykonana w oparciu o:

- wyniki badań prowadzonych na stałych stacjach monitoringu, w szczególności w ramach wojewódzkiego programu monitoringu środowiska obejmującego również stacje należące do jednostek naukowo-badawczych oraz zakładów przemysłowych,
- informacje o emisji zanieczyszczenia i jej rozkładach na określonym obszarze,
- inne obiektywne metody szacowania stężeń, takie jak: pomiary nie stanowiące wystarczającej podstawy oceny, analogia do stężeń pomierzonych w innym obszarze lub w danym obszarze, ale innym okresie.

Przy klasyfikacji stref, wykonanej odrębnie pod kątem poziomu każdej substancji i dla poszczególnych kryteriów, zastosowano obowiązujące symbole:

Klasy stref w ocenie pięcioletniej i wymagane metody ocen rocznych (prowadzonych w oparciu o kryteria dotyczące ochrony zdrowia) w strefach, w zależności od poziomów stężeń określonych w wyniku oceny pięcioletniej dla SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, PM10, Pb

Zgodnie z badaniami Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska na rok 2010, dokonano klasyfikacji stref, która została wykonana w nowym układzie stref. Po raz pierwszy ocenie poddano stan jakości powietrza pod względem dotrzymania wartości kryterialnych określonych dla pyłu PM2,5. Wynikiem rocznej oceny jakości powietrza było sklasyfikowanie poszczególnych stref w województwie w zakresie dającym wynik porównywalności występowania stężeń każdego z normowanych zanieczyszczeń do obowiązujących wartości kryterialnych. W wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi strefę świętokrzyską, do której należy powiat włoszczowski, przyporządkowano do klasy C z uwagi na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Obszar całego województwa przyporządkowano do klasy D2 z uwagi na przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu.

W wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin strefę świętokrzyską przyporządkowano do klasy C oraz D2 z uwagi na przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu.

Eksploatacja surowców narusza naturalne warunki przyrodnicze i wywołuje szereg zmian w środowisku naturalnym. Odkrywkowy system wydobywania, jaki występuje na terenie gminy jak również całego powiatu włoszczowskiego powoduje powstanie: przekształceń powierzchni terenu, wyrobisk, hałd odpadów przerobczych i złożowych, niekiedy osuszanie gruntów i zanieczyszczenie wód i powietrza atmosferycznego. Dominującym w skali powiatu, pod względem wielkości zajmowanego obszaru, głębokości i intensywności prowadzonego wydobywania oraz ilości przetwarzanego surowca, jest złoż wapieni — Bukowa. Na mniejszą skalę odbywa się wydobywanie piasków. Aktualnie działające 4 kopalnie Pilczyca, Czarnca II i Jeziorna Góra oraz Żeliszawice I mają stosunkowo mniej intensywne oddziaływanie na środowisko. Są to mniejsze obszarowo złoża, urabianie kopaliny odbywa się bez udziału materiałów wybuchowych, a rekultywacja wykorzystanych górniczo terenów jest znacznie łatwiejsza i mniej kosztowna. Znaczące zmiany wywołują powstałe wyrobiska, ale także zakłady przerobcze wykorzystujące surowce. Oprócz ww. istnieje jeszcze szereg innych złóż. Są to: Kluczewsko, Komorniki, Oleszno, Chotów, Wymysłów, Kurzelów, Niedźwiadek, Jeżowice, Wola Wiśniowa, Motyczno, Celiny, Psary i Rzewuszyce.

Niekorzystne oddziaływanie dotyczy również zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i hałasu. Te dwa czynniki są dodatkowo zwiększone wzmocnionym transportem, który zawsze towarzyszy tego typu działalności. Odnosząc się do złoża znajdującego się na terenie gminy Kluczewsko, należy stwierdzić, że samo w sobie wydobywanie na tak niewielką skalę, ma niewielki negatywny wpływ na środowisko. Zaniechanie wydobywania powoduje też dość szybką samorekultywację. Problem gwałtownie narasta, gdy w niezabezpieczonych wyrobiskach gromadzone są nielegalnie odpady.

Do głównych problemów i zadań wynikających z prowadzonej na terenie gminy działalności górniczej należy zaliczyć:

— konieczność rekultywacji obszarów po wydobywaniu kopaliny na obszarze gminy,

Mimo, że na obszarze gminy Kluczewsko nie znajdują się obiekty przemysłowo-usługowe będące dużymi źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza, ilość zanieczyszczeń powietrza będzie miała tendencję wzrostową. Należy jednak zakładać, że wprowadzane ciągle zastrzeżenia dotyczące zawartości substancji toksycznych w spalinach oraz w innych materiałach eksploatacyjnych przyczynią się do nie dopuszczenia przekroczeń wielkości normatywnych w tym zakresie.

Warunki akustyczne.

Hałas i wibracje stanowią specyficzne formy uciążliwości antropogenicznych dla środowiska, wpływając przede wszystkim na warunki życia ludności i funkcjonowanie organizmów zwierzęcych. Źródła hałasu związane są przede wszystkim ze skupiskami ludności i formami jej działalności gospodarczej.

Oddziaływanie akustyczne prac wydobywczych będzie zmienne w czasie i uzależnione od poziomu eksploatacji. W początkowym etapie eksploatacji zasięg uciążliwości akustycznej kopalni będzie większy i hałas będzie rozprzestrzeniał się koncentrycznie wokół źródła, następnie hałas będzie coraz mniejszy. Mając na uwadze sezonowość prowadzonej eksploatacji, niewielką liczbę maszyn pracujących na kopalni oraz ruch transportowy ocenia się, że eksploatacja kopalni nie będzie powodować znaczącego wpływu na klimat akustyczny w rozpatrywanym terenie. Uciążliwości związane z emisją hałasu minimalizowane będą poprzez prowadzenie stałej kontroli stanu technicznego urządzeń technologicznych wykorzystywanych na terenie kopalni oraz utrzymywanie pełnej ich sprawności. Mając powyższe na uwadze nie przewiduje się, aby eksploatacja złoża „Rzewuszyce” powodowała przekroczenia dopuszczalnych wartości określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, póź. 826 ze zm.) na terenach chronionych akustycznie.

VI.7. Warunki klimatyczne.

Cały obszar gminy Kluczewsko według podziału klimatycznego Polski leży w obrębie Regionu Klimatycznego Śląsko-Małopolskiego.

Zmienne warunki fizjograficzne powodują lokalne różnicowania topoklimatyczne. Na terenie gminy, głównie ze względu na rzeźbę terenu, można wyodrębnić następujące topoklimaty:

- Topoklimat zboczy o ekspozycji południowej, południowo-zachodniej, południowo-wschodniej, zachodniej i wschodniej,
- Topoklimat właściwy obszarom płaskim,
- Topoklimat zboczy o ekspozycji północnej, północno-wschodniej i północno-zachodniej,
- Topoklimat den dolin rzecznych oraz terenów podmokłych,
- Topoklimat właściwy obszarom leśnym.

VI.8. Gospodarka odpadami.

Podstawowym programem zawierającym zadania z zakresu gospodarki odpadami dla gminy Kluczewsko jest strategia rozwoju powiatu włoszczowskiego, którego strategiczne i operacyjne cele rozwoju to:

- właściwie zagospodarowane odpadów stałych,
- preferencje dla działań w zakresie ochrony środowiska,
- program edukacji ekologicznej wszystkich mieszkańców,
- program zagospodarowania odpadów zawierających azbest,
- system monitorowania poziomu zanieczyszczenia środowiska naturalnego,
- budowy i rozbudowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków,
- zagospodarowania odpadów komunalnych.

Wszystkie nieczystości są wywożone z terenu gminy na wysypisko śmieci w msc. Włoszczowa. W celu poprawy gospodarki odpadami, zostały zlikwidowane przejściowe składowiska odpadów komunalnych w Kluczewsku, Dobromierzu, Januszewicach i Bobrowskiej Woli. Śmieci z tych składowisk również zostały wywiezione na wysypisko śmieci we Włoszczowe.

VI.9. Warunki glebowe i szata roślinna.

Gmina Kluczewsko jest obszarem typowo rolniczym z ukierunkowaniem w przyszłości na działalność rolniczo-rekreacyjno-usługową. Około 54 % gruntów stanowią użytki rolne. Rolnictwo jest ważnym sektorem gospodarki gminy dający zatrudnienie dla większości mieszkańców.

Największą powierzchnię w całym powiecie zajmują gleby brunatne, bielcowe oraz pseudobielcowe. Gleby bielcowe są zaliczane do mało urodzajnych i spotykane są głównie w strefie występowania lasów, zaś gleby pseudobielcowe w okolicach silnie wilgotnych. Gleby urodzajne takie jak czarnoziemy i gleby brunatne zajmują mniejszą część powierzchni powiatu. Grunty orne klasy od I do III zajmują około 15% powierzchni powiatu, podczas gdy w województwie gleby tych klas zajmują około 25% ogólnej powierzchni. Natomiast klasy V i VI stanowią 58% powierzchni powiatu, podczas gdy w województwie około 33%.

W gminie Kluczewsko lasy zajmują 5 583 ha powierzchni. Wśród siedlisk leśnych dominuje bór świeży (Bśw), bór mieszany wilgotny (Bmw), bór mieszany świeży (BMśw), bór wilgotny (Bw). Pod względem gatunkowym zdecydowanie dominuje sosna, a towarzyszy jej najczęściej brzoza, a w mniejszym stopniu olcha, dąb, świerk

Na terenie objętym projektem mpzp występują lasy klasy VI o łącznej powierzchni ca 12,3 ha, i gleby klasy V zajmujące łącznie ca 2,90 ha powierzchni.

VI.10. Formy ochrony przyrody.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.) formami ochrony przyrody są:

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Ze względu na duże walory przyrodniczo-krajobrazowe większą część powiatu włoszczowskiego objęto prawną ochroną przyrody. Zgodnie z ww. ustawą na terenie gminy Kluczewsko utworzono dotychczas (stan na listopad 2007 r.):

- 1) część Przedborskiego Parku Krajobrazowego wchodzącego w skład Zespołu Nadpilicznych Parków Krajobrazowych wraz z otuliną (park położony jest na pograniczu dwóch województw łódzkiego i świętokrzyskiego);
- 2) Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu, utworzony w 2002 r. na obszarze części otuliny Przedborskiego Parku Krajobrazowego położonej w obrębie województwa świętokrzyskiego. Powierzchnia 13.049 ha, w tym na terenie gminy Kluczewsko – 7.293 ha. Obejmuje fragmenty trzech mezoregionów: Niecki Włoszczowskiej, Pasma Przedborsko-Małogoskiego i Wzgórz Łopuszniańskich. Najważniejsza funkcja – południowa i wschodnia otulina Przedborskiego Parku Krajobrazowego;
- 3) rezerwaty przyrody (częściowe): Bukowa Góra i Murawy Dobromierskie

Na obszarze objętym mpzp żadne z wyżej wymienionych formy ochrony przyrody nie występują. Na terenie objętym projektem mpzp nie znajdują się parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary mające znaczenie dla Wspólnoty, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo - krajobrazowe. Nie ma też roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową. Planowane przedsięwzięcie nie jest zlokalizowane również na użytkach ekologicznych, zatem nie wpływa na bagna leśne, ani na ewentualne zmiany stosunków wodnych.

W odległości 2,5 km na północ od złoża „Rzewuzyce” położony jest Przedborski Park Krajobrazowy, objęty częściowo specjalnym obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty o nazwie Ostoja Przedborska. Na północ od złoża w okolicy około 1 km znajduje się granica projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Doliny Górnej Pilicy.

Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty:

Na obszarze powiatu włoszczowskiego znajdują się obszary mające znaczenie dla Wspólnoty. Na obszarze powiatu włoszczowskiego jest to projektowany Specjalny Obszar Ochrony siedlisk (SOOs) Ostoja Przedborska PLH260004. Ostoja Przedborska obejmuje fragment Przedborskiego Parku Krajobrazowego oraz Konecko-Łopuszniańskiego OChK (część ostoi znajduje się w województwie łódzkim). Zachodnia jej część stanowi zbocze Pasma Przedborsko-Małogoskiego. Sieć rzeczna stanowią liczne dopływy Czarnej Włoszczowskiej. Znajdują się tutaj rozległe kompleksy podmokłych łąk oraz największy na Wyżynie Małopolskiej płat lasów jesionowo-olszowych (obręb Oleszno). Dominują bory sosnowe, pozostały także naturalne fragmenty grądów, buczyn i dąbrów. Na zboczach wzgórz rozwijają się murawy kserotermiczne, a w dolinach torfowiska. Obszar ostoi cechuje się bardzo wysoką bioróżnorodnością, chroni duże bogactwo flory (ok. 900 gatunków roślin naczyniowych) i fauny.

Ważniejsze siedliska to: niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie, kwaśne buczyny, grąd środkowoeuropejski, lasy łęgowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe, świetlista dąbrowa subkontynentalna.

Ważniejsze gatunki zwierząt to: derkacz, dzięcioł średni, orlotań, cietrzew, żuraw, błotniak stawowy, kumak nizinny, koza złotawa.

Szczególnie cenne są gatunki charakterystyczne dla siedlisk wilgotnych. Największym zagrożeniem dla tego obszaru są: zachwianie stosunków wodnych, zanieczyszczenie wód powierzchniowych, pozyskiwanie drewna.

Gmina Kluczewsko obejmująca Przedborski PK została włączona, zgodnie z koncepcją krajowej sieci ekologicznej ECONET-PL, do węzła ekologicznego o randze krajowej (Obszar Przedborski). Jest on ważnym elementem krajowego i europejskiego systemu przyrodniczego. Doliny Pilicy i Białej Nidy pełnią funkcję korytarzy ekologicznych o znaczeniu krajowym. Podobną funkcję pełni ciąg lasów i obszarów podmokłych położony na północny-wschód od Pasma Przedborsko-Małoskiego. Rangę lokalnych ciągów ekologicznych posiadają pozostałe doliny rzek i cieków, zagospodarowane w części jako użytki zielone oraz pasma zadrzewień, zakrzewień i wydłużone kompleksy leśne.

Teren, na którym ma być prowadzona eksploatacja piasków ze złoża „Rzewuszyce” nie jest włączony do Sieci Ekologicznej Natura 2000 i nie należy zatem do obszarów mających znaczenie dla wspólnoty (OZW). Najbliżej położonym obszarem SOOs jest znajdujący się w odległości ok. 2,5 km na północ od granicy inwestycji obszar Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy PLH260018. Realizacja planowanej inwestycji przy uwzględnieniu działań minimalizujących wpływ na środowisko przyrodnicze i z uwagi na jej lokalne oddziaływanie nie wpłynie negatywnie na SOOs Dolina Górnej Pilicy i przedmioty jego ochrony.

Ponadto w odległości ok. 2,5 km na północny-wschód od terenu planowanej eksploatacji piasków złoża „Rzewuszyce” przebiega granica Przedborskiego Parku Krajobrazowego, w którym obowiązują zakazy ujęte w rozporządzeniu Wojewody Świętokrzyskiego Nr 87/2005 z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie Przedborskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Św., Nr 156, poz. 1948).

Realizacja inwestycji nie będzie stała w kolizji z celami ochrony ww. wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody z uwagi na położenie jej poza jakimikolwiek formami ochrony przyrody, a lokalne oddziaływanie inwestycji nie spowoduje negatywnego wpływu na ww. obszary chronione.

VII Prognozowane zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Przedmiot ustaleń projektu mpzp:

Najistotniejsze ustalenia planu istotne dla opracowania prognozy dotyczą zasad ochrony środowiska oraz przyrody, zagospodarowania terenów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, zasad modernizacji rozbudowy i budowy urządzeń infrastruktury technicznej

Ustalenia planu dotyczące zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:

- Plan adaptuje istniejące urządzenia infrastruktury technicznej.
- Plan dopuszcza lokalizację, w sposób nie kolidujący z podstawowym przeznaczeniem oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, nie przedstawionych na rysunku planu urządzeń infrastruktury technicznej.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej plan ustala:

Na terenie gminy zaopatrzenie w wodę dokonywane jest z gmin sąsiednich poprzez zbiorowy system zaopatrzenia w wodę funkcjonujący w oparciu o zasilanie zewnętrzne.

Na terenie objętym projektem mpzp zaopatrzenie w wodę do celów socjalno - bytowych zapewnione będzie w konfekcjonowanych, ogólnodostępnych w sprzedaży pojemnikach.

Dla potrzeb pracowników na terenie objętym projektem mpzp zainstalowany będzie przenośny, szczelny sanitariat, którego zawartość będzie usuwana przez uprawnione przedmioty i wywożone do najbliższej oczyszczalni ścieków mieszczącej się w msc. Kluczewsko.

W zakresie odprowadzania wód opadowych plan ustala:

Cały obszar gminy Kluczewsko odwadniany jest przez liczne rowy i częściowo uregulowane cieki, które są dopływami rzeki Czarnej przebiegającej w poprzek gminy, lub bezpośrednio rz. Pilicy stanowiącej zachodnią granicę obszaru gminy. Zatem na obszarze objętym projektem mpzp występować będzie powierzchniowe odprowadzanie wód opadowych.

W zakresie dostaw energii elektrycznej plan:

Plan ustala dostawę energii elektrycznej z sieci i urządzeń przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami.

Wzdłuż linii elektroenergetycznych obowiązuje strefa techniczna o szerokości (liczony od rzeczywistego położenia osi linii w terenie):

- 90 m (po 45 m od osi linii) dla linii 400 kV
- 70 m (po 35 m od osi linii) dla linii 220 kV,
- 30 m (po 15 m od osi linii) dla linii 110 kV.

Projekt mpzp dopuszcza dostawę energii elektrycznej z indywidualnych i niekonwencjonalnych źródeł energii w granicach wszystkich terenów zainwestowania o ile nie stanowią przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Plan dopuszcza lokalizację, w sposób nie kolidujący z podstawowym przeznaczeniem oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, nie przedstawionych na rysunku planu urządzeń infrastruktury technicznej.

Na terenie objętym projektem mpzp sieć elektryczna nie występuje. Najbliższa sieć elektryczna znajduje się w odległości ca 55 m od złoża „Rzewuszyce”.

Ustalenia dotyczące telekomunikacji:

Plan ustala się obsługę z ruchomej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorstw telekomunikacyjnych na zasadach określonych w przepisach szczególnych - Ustawa z dnia 7 maja 2010r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. 106 poz. 675) oraz przepisy ustawy Prawo Telekomunikacyjne z dnia 16.07.2002r. (Dz. U. Nr 171 poz. 1800 z późn. zm.).

Plan dopuszcza lokalizację, w sposób nie kolidujący z podstawowym przeznaczeniem oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, nie przedstawionych na rysunku planu urządzeń infrastruktury technicznej.

Ustalenia dotyczące gazyfikacji:

Na terenie gminy oraz na terenie objętym projektem mpzp sieć gazownicza nie występuje.

VIII Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Środowisko przyrodnicze gminy ma cechy stosunkowo mało przekształcone przez działalność człowieka. Zawdzięcza to dominującej formie zagospodarowania obszaru gminy, jaką jest tutaj rolnictwo.

Najcenniejszą pod względem przyrodniczym częścią gminy są tereny obejmujące tereny dolin, lasów oraz tereny zbiorników wodnych leżące w granicach Przedborskiego Parku Krajobrazowego oraz Przedborskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Tereny te są obszarami naturalnych powiązań przyrodniczych o znaczeniu regionalnym.

Na terenie gminy nie ma aktualnie obiektów stanowiących istotne źródła zanieczyszczenia środowiska. Emisja zanieczyszczeń do powietrza jest głównie związana ze spalaniem paliw na cele grzewcze oraz ze spalaniem paliw przez środki transportu drogowego. Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka, która stwarza uciążliwość dla mieszkańców gminy. Pozostałe drogi są niższego rzędu i o niskim natężeniu ruchu.

Odnosząc się do nowych inwestycji planowanych w mpzp, to potencjalne znaczące oddziaływanie na środowisko może wystąpić w przypadku realizacji inwestycji na terenach przemysłu i eksploatacji górniczej.

W zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza eksploatacja złóż piasku będzie w szczególności źródłem emisji nieorganizowanego pyłu. Źródłem tej emisji będzie: zwałowania, wydobywanie kopaliny i transport. Parce wydobywcze będą prowadzone przy zastosowaniu ładowarki i spycharki. W celu ograniczenia emisji pyłów, drogi technologiczne powinno się odpowiednio utwardzić oraz w razie konieczności zraszać wodą. Na skutek emisji zanieczyszczeń, podczas eksploatacji złoża prognozuje się, że nie wystąpią przekroczenia dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 1031), oraz wartości odniesienia substancji w powietrzu określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010r. (Dz. U. 2010 nr 16, poz. 87), tj poza obszar, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane będzie w obrębie terenów leśnych i nieużytków rolnych.

W wyniku eksploatacji na złożu „Rzewuszyce” nastąpi trwałe obniżenie powierzchni ziemi. Zmiany te ze względów krajobrazowych są obojętne dla środowiska i zostaną zmniejszone w czasie rekultywacji poprzez pokrycie wcześniej zabezpieczonym nadkładem, zgromadzonym na przedpolu wyrobiska.

W wyniku eksploatacji powstaną też odpady obojętne w postaci nadkładu, który sukcesywnie będzie wykorzystywany do rekultywacji spągu i skarp wyrobiska. W procesie rekultywacji nadkład zbudowany wyłącznie z gleby wykorzystany będzie całkowicie.

W trakcie eksploatacji zniszczona zostanie roślinność leśna, a wraz z nią drobna fauna. Proces ten jednak będzie rozłożony w latach. Jednocześnie za postępem robót górniczych postępować będzie rekultywacja polegająca na wprowadzeniu pionierskiej roślinności trawiastej i krzewiastej oraz docelowe zalesienie w drodze sukcesji naturalnej.

W sprawie ostatecznego ustalenia kierunku rekultywacji Przedsiębiorca zwróci się do Starosty Włoszczowskiego.

Na złożu „Rzewuszyce” nie przewiduje się przeróbki kopaliny.

Wydobycie odbywać się będzie powyżej poziomu wód podziemnych i nie będzie powodować ich zanieczyszczenia. W trakcie robót odkrywkowych i wydobywczych zmniejszona zostanie warstwa chroniąca wody podziemne przed zanieczyszczeniem. Z tego powodu eksploatacja powinna być tak prowadzona, aby nie dopuścić do skażenia wód, a w szczególności:

1. Odprowadzenie ścieków sanitarnych - do przenośnych szczelnych sanitariatów z wywozem nieczystości przez uprawnione podmioty do oczyszczalni ścieków,
2. Wywóz odpadów na składowisko odpadów zgodnie z ustawą o gospodarce odpadami,
3. Wszelkie prace z użyciem pojazdów i maszyn należy prowadzić tak, aby nie były źródłem zanieczyszczenia środowiska materiałami i substancjami ropopochodnymi, ewentualnie zanieczyszczenia należy neutralizować sorbentami;
4. Prace wydobywcze należy prowadzić w sposób zapewniający ograniczenia do minimum niekorzystnego przekształcenia terenu;

Jak wspomniano wcześniej eksploatacja będzie się odbywać powyżej poziomu wód podziemnych. Okresowy spływ wód powierzchniowych i podziemnych do wyrobiska poeksploatacyjnego i dalej w kierunku rzeki Czarnej nie spowoduje zanieczyszczenia odbiornika, gdyż wody te mogą mieć jedynie okresowo, w czasie roztopów i odpadów, podwyższoną zawartość zawiesiny mineralnej i podlegać będą samooczyszczeniu.

W trakcie prowadzenia robót górniczych czasowo ulegnie niewielkiemu pogorszeniu klimat akustyczny i wystąpi pomijalnie małe zanieczyszczenie powietrza. Pracujące maszyny górnicze i samochody technologiczne oraz dystrybucja surowca będą źródłem hałasu i emisji gazów spalinowych, których ilość nie będzie jednak przekraczać obowiązujących norm dla terenów chronionych. Uciążliwości te całkowicie ustąpią po zaprzestaniu wydobywania.

IX. Problemy ochrony środowiska istotne dla realizacji planu w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Ważnym aspektem w dziedzinie ochrony środowiska jest ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody. Oddziaływanie człowieka na środowisko przyrodnicze powoduje różnorodne przekształcenia jego materialnej i funkcjonalnej struktury. Ingerencja ta prowadzi do antropizacji środowiska przyrodniczego w wyniku jego modyfikacji lub całkowitego przekształcenia. Zantropizowane środowisko przyrodnicze może być stworzone i podtrzymywane celowo, dla wypełnienia określonych funkcji społeczno-gospodarczych jak i może być następstwem zmian nie zamierzonych, zaktywizowanych lub wywołanych nieracjonalną działalnością człowieka.

Przyjęte w planie rozwiązania przestrzenne pozwalają ograniczyć wpływ inwestycji na środowisko przyrodnicze, w tym na znajdujące się w pobliżu tereny chronione, zarówno na etapie realizacji i eksploatacji, a rekultywacja w kierunku leśnym pozwoli odtworzyć i stworzyć nowe dogodne siedliska dla flory i fauny okolicznych terenów w przyszłości.

X. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.

Cele i formy ochrony na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym

W związku z akcesją do Unii Europejskiej Polska została zobowiązana do dostosowania prawodawstwa krajowego do wymogów wspólnotowych.

Wdrożenie szeregu dyrektyw związanych z szeroką pojętą ochroną środowiska w krótkim czasie przyczyniło się do zmian w polityce środowiskowej Państwa, a także do wprowadzenia wielu zmian w ustawodawstwie polskim jak również zmian wymagań i norm w ochronie środowiska.

Priorytety Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska na lata 2002-2012 formułuje VI Program Działań Wspólnoty w zakresie środowiska (Decyzja Nr 1600/2002/We Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca Szósty Wspólnotowy Program Działań w zakresie środowiska naturalnego). Jego realizacja ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i zdrowia ludzkiego oraz ogólną poprawę środowiska i jakości życia. Będzie realizowany poprzez 7 strategii tematycznych w zakresie: zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych, zapobiegania powstawania odpadów i upowszechniania recyklingu, poprawy jakości środowiska miejskiego, ograniczania emisji zanieczyszczeń, ochrony gleb, zrównoważonego użytkowania pestycydów oraz zachowania środowiska morskiego. Program wspiera proces włączania problemów ochrony środowiska we wszystkie polityki i działania Wspólnoty w celu zmniejszenia nacisków na środowisko naturalne pochodzących z różnych źródeł.

Prawodawstwo unijne obejmuje szereg aktów regulujących poszczególne aspekty gospodarowania zasobami naturalnymi oraz ochroną wody i powietrza, wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

Istotnymi z punktu widzenia opracowywanego projektu planu są:

- Dyrektywa 2000/60/WE (Ramowa Dyrektywa Wodna), której celem jest doprowadzenie do osiągnięcia przez wody powierzchniowe dobrego stanu wód, tak pod względem ekologicznym jak i jakościowym do 2015 roku.
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, z późniejszymi zmianami.

Podstawowym celem wprowadzenia sieci obszarów mających znaczenia dla Wspólnoty jest powstrzymanie wymierania gatunków zwierząt i roślin na obszarze Unii Europejskiej oraz ochrona pełnego spektrum różnorodności biologicznej w warunkach stałego monitorowania jej stanu i zachodzących zmian. Wspomniana sieć obszarów chronionych obejmuje dwa rodzaje obszarów: obszary specjalnej ochrony ptaków oraz specjalne obszary ochrony siedlisk. W ich granicach realizowane są działania ochronne. Zakazy i nakazy dotyczące gospodarowania zasobami wodnymi na obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty, ustalane są dla każdego obszaru indywidualnie, w ramach planu ochrony danego obszaru.

Cele i formy ochrony na szczeblu krajowym

Podstawowym dokumentem krajowym jest Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 jest najważniejszym dokumentem wyznaczającym

kierunki szeroko pojętych działań w zakresie ochrony środowiska w Polsce. Dokument ten stanowi aktualizację „II Polityki Ekologicznej Państwa”.

Zgodnie z polityką Ekologiczną Państwa podstawowym celem ekologicznym jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa polskiego w XXI wieku oraz stworzenie podstaw dla opracowania i realizacji strategii zrównoważonego rozwoju kraju. Bezpieczeństwo ekologiczne oznacza: czyste środowisko we wszystkich jego elementach, racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, trwałe występowanie wszystkich stwierdzonych na tym obszarze dziko żyjących gatunków, bezpieczna dla zdrowia człowieka żywność oraz możliwość rekreacji i wypoczynku.

Nadrzędnym kryterium rozwiązań o charakterze strategicznym na wszystkich szczeblach zarządzania powinna być konstytucyjna zasada zrównoważonego rozwoju. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym.

Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Konsekwencją tak przyjętego celu głównego Polityki Ekologicznej Państwa jest m. in. dążenie do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, poprawy jakości powietrza, poprawy warunków klimatu akustycznego, wdrożenie nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami, przeciwdziałanie degradacji gleb, ochrona złóż kopalin przed nieracjonalną eksploatacją, przeciwdziałanie poważnym awariom, kształtowanie systemu obszarów chronionych oraz zachowanie różnorodności biologicznej kraju.

Realizacja głównego celu polityki ekologicznej państwa wymaga by strategie, polityki, programy sektorowe, plany miejscowe uwzględniały zasadę zrównoważonego rozwoju. Dotyczy to energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa, turystyki i innych dziedzin działalności, które wykazują presję na środowisko w formie korzystania z jego zasobów, względnie są źródłem jego zanieczyszczenia i niekorzystnych działań.

Cele i formy ochrony na szczeblu wojewódzkim

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego przyjęta została uchwałą XLII/508/06 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 października 2006 r.

„Strategia” wyznacza cele i priorytety, które będą realizowane na obszarze województwa, aby zapewnić dynamiczny, ale zrównoważony rozwój województwa.

Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne wiąże się z realizacją działań mających na celu między innymi ochronę dziedzictwa historycznego, kulturowego i przyrodniczego, budowę i modernizację infrastruktury turystycznej, a także kreowanie i wspieranie rozwoju regionalnego.

Plan jest ponadto zgodny z:

- Planem zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego,
- Programem ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego na lata 2007 - 2015
- Programem ochrony środowiska dla powiatu Włoszczowskiego na lata 2012-2015,

- Powiatowym planem gospodarki odpadami

Projekt planu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, a także regionalnym.

Zasada zrównoważonego rozwoju jest nadrzędnym kryterium przy opracowaniu projektu planu, którego głównym celem jest zapewnienie poprawy warunków życia ludności na terenie gminy oraz jej zrównoważony rozwój oparty m.in. o ład przestrzenny, zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych stanowiących ważny potencjał gminy.

Projekt planu jest spójny z wyznaczonymi w Strategii Rozwoju Województwa kierunkami działań w zakresie wykorzystania specyficznych zasobów regionalnych poprzez budowę i modernizację infrastruktury, szczególnie w zakresie uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, przemysłową oraz usługi, podnoszenie jakości usług turystycznych.

XI. Przewidywane znaczne oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów mających znaczenia dla Wspólnoty oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Realizacja planu wpływa w sposób zróżnicowany na poszczególne elementy środowiska. Przeznaczenie i użytkowanie terenu według miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenu można podzielić na dwie podstawowe grupy:

Grupa pierwsza to obszary adaptacji istniejącego zagospodarowania i użytkowania terenu – w tych granicach znajdują się już tereny użytkowane rolniczo, tereny obszarów leśnych.

Grupa druga to obszary realizacji nowych elementów użytkowania i zagospodarowania terenu (produkcyjne – obejmują tereny dotychczas użytkowane tereny leśne).

Dla potrzeb przedmiotowego projektu planu za istotne dla środowiska uznano zapisy dotyczące terenów przeznaczonych pod nowe zainwestowanie oraz zapisy dotyczące utrzymania istniejących walorów środowiska.

Analizując nowe przeznaczenie terenów wydobywczych można prognozować wystąpienie negatywnych oddziaływań na środowisko takich jak:

- Zmniejszenie okresowe powierzchni biologicznie czynnych i uszczuplenie przestrzeni rolno – leśnej w związku z przeznaczeniem części obszarów pod eksploatację złoża,
- zagrożenie obniżenia walorów krajobrazowych i przyrodniczych przez przeznaczenie terenów dotychczas użytkowanych dla potrzeb rolno – leśnych
- zmiany w środowisku roślinnym i glebowym
- zwiększenie obszarów na których występuje emisja zanieczyszczeń związana z emisją spalin z pojazdów samochodowych
- powstawanie miejsc wytwarzania dodatkowych odpadów stałych oraz ścieków
- wzrost poziomu nowych źródeł hałasu – w rejonie działalności usługowej oraz w rejonie dróg o dużym natężeniu ruchu

Oddziaływanie na ludzi.

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć dla mieszkańców uciążliwość akustyczna związana z pracą maszyn i urządzeń w trakcie

eksploatacji złoża. Dlatego też w celu ochrony przed hałasem roboty górnicze w wyrobisku oraz wywóz piasku, prowadzone będą wyłącznie w porze dziennej. Urządzenia i samochody wykorzystywane w kopalni będą pod stałą kontrolą stanu technicznego.

Będzie to oddziaływanie chwilowe, krótkoterminowe, ale również długoterminowe i stałe.

Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta.

Ustalenia projektu planu nie powinny stworzyć bezpośredniego, znaczącego zagrożenia zarówno dla flory i fauny, jak i dla różnorodności biologicznej opisywanego terenu. Stworzenie nowych terenów lokalnej eksploatacji górniczej i powiązanej z nimi infrastruktury technicznej będzie wiązać się z miejscowym zniszczeniem pokrycia przez szatę roślinną terenów, na których będzie prowadzone wydobywanie, a co za tym idzie z okresowym wyłączeniem takich terenów z miejsc potencjalnie mogących być preferowanymi przez mogące tu występować gatunki zwierząt. Eksploatacja górnicza tych terenów będzie oddziaływać na florę i faunę w sposób bezpośredni krótkoterminowo – w okresie wycinki drzew i krzewów oraz w czasie zdejmowania nadkładu z powierzchni gruntu. Wykonanie tych prac odbędzie się w sposób minimalizujący oddziaływanie tych prac na organizmy żywe - zaplanowana wycinka odbędzie się w okresie pozałęgowym ptaków, tj. w terminie między 16 października a końcem lutego, a zdejmowanie nadkładu nastąpi w miesiącach: wrzesień i październik, co wykluczy możliwość prowadzenia prac w miesiącach, w których zwierzęta mogą zimować na tym terenie. Zdjęcie skrywki w ww. miesiącach nastąpi poza sezonem wegetacyjnym, w czasie, kiedy powinien już zostać zakończony okres rozrodczy zdecydowanej większości gatunków zwierząt, które będą mogły wybrać inne, dogodniejsze miejsca do zimowania na terenach sąsiednich, nie będących objętych planowaną eksploatacją. Eksploatacja piasku będzie prowadzona etapami i rozłożona w czasie.

Masy ziemne powstałe po zdjęciu nadkładu będą składowane przy północnej, wschodniej i zachodniej granicy złoża na tymczasowym zwałowisku o wysokości ok. 2m, co stworzy pas izolacyjny, ograniczający rozprzestrzenianie się pyłów i wytłumienie hałasu na tereny przyległe, co pozwoli ograniczyć oddziaływanie inwestycji na etapie jej realizacji i eksploatacji na elementy przyrody ożywionej (fauna i flora) terenów przyległych.

Powstały podczas eksploatacji nadkład zostanie następnie wykorzystywany do rozplantowania go na obszarze przeznaczonym do rekultywacji, która będzie prowadzona etapami, w kierunku leśnym. Zalesienie tego terenu rodzimymi gatunkami drzew i krzewów pozwoli sukcesywnie przywrócić a także stworzyć nowe, dogodne siedliska, przez stworzenie terenów półotwartych i leśnych, na które wkroczą gatunki roślin jednorocznych i pionierskich, zajmujących siedliska antropogeniczne, a w miarę postępu czasu rośliny i grzyby runa leśnego, preferującego warunki siedliskowe, które powstaną na zalesionym terenie. Rekultywacja w kierunku leśnym tego terenu może w przyszłości skutkować wzrostem różnorodności fauny terenu, która obok terenów otwartych znajdzie tu dogodne miejsca schronienia i żerowania, w tym powstanie tu wiele potencjalnych miejsc lęgowych, dla okolicznej awifauny.

Zubożenie szaty roślinnej i zmniejszenie walorów terenu dla fauny będzie jedynie okresowe – w czasie realizacji i eksploatacji piasków. Dostosowanie terminów prac oraz rekultywacja leśna tego terenu po zakończeniu eksploatacji pozwoli na odbudowanie szaty roślinnej, a także na wytworzenie nowych potencjalnych siedlisk gatunków zarówno dla entomofauny, jak i nowych miejsc lęgowych ptaków, czy żerowisk dla zwierzyny płowej

i innych zwierząt, co w przyszłości może wpłynąć na wzrost bioróżnorodności omawianego terenu.

Na terenie objętym eksploatacją nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin, zwierząt oraz grzybów w myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012r, w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. póź. 81), rządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237, póź. 1419) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, póź. 1765). W związku z tym realizacja zamierzenia nie będzie wiązała się z naruszeniem zakazów w stosunku do gatunków objętych ochroną prawną, w myśl art. 52 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2009r. Nr 151, póź. 1220 ze zm.). Jednakże w razie stwierdzenia chronionych gatunków na terenie planowanego wydobywania, konieczne będzie uzyskanie stosownej decyzji z art. 56 ww. ustawy, zezwalającej na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków roślin, zwierząt i grzybów ujętych w ww. rozporządzeniach.

Oddziaływanie na powietrze oraz topoklimat i klimat akustyczny.

Przewidywane jest zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, wiążące się z funkcjonowaniem nowych terenów zagospodarowanych dla potrzeb eksploatacji złóż oraz budową dróg. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, krótkoterminowe i stałe. Zatem stan czystości powietrza może ulec zmianie w stosunku do stanu istniejącego, ale w przypadku utrzymania standardów emisyjnych nie dojdzie do przekroczenia dopuszczalnych norm, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r., w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Główne źródło hałasu stanowią drogi i intensywnie użytkowane tereny eksploatacji górniczej. Będzie to oddziaływanie chwilowe, krótkoterminowe, długoterminowe i stałe. Zwiększona emisja hałasu nastąpi też na etapie prowadzenia robót górniczych w wyrobisku, co będzie miało jednak charakter czasowy i ustąpi po zakończeniu prac wydobywczych.

Ogólnie w celu ochrony przed hałasem dla zabudowy istniejącej i zapewnienia właściwego standardu akustycznego ustalenia planu nakazują zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu, zgodnych z przepisami Prawa ochrony środowiska i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla poszczególnych terenów.

Może nastąpić minimalne, praktycznie niezauważalne podwyższenie temperatury powietrza na skutek emisji ciepła antropogenicznego, pochodzącego ze spalania paliw i przyrostu powierzchni sztucznych powodujących podwyższenie temperatury radiacyjnej podłoża.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Gleby opisywanego obszaru już są klasy VI i V. Są to nieużytki rolne i lasy. W sąsiedztwie przedmiotowego terenu górniczego występują: tereny budowlane, leśne, rolne, łąki i pastwiska.

Skala degradacji pokrywy glebowo-roślinnej w urbanizującym się obszarze zależy nie tylko od wielkości emisji zanieczyszczeń ciekłych, stałych i gazowych, ale również od ubytku powierzchni biologicznie czynnej w obrębie każdej jednostki funkcjonalno-przestrzennej, wydzielonej w strukturze przestrzennej terenu objętego Planem. Najwyższą formą degradacji środowiska przyrodniczego stanowi zabudowa techniczna, która nie tylko redukuje powierzchnię glebową, ale również ogranicza wymianę gazową i wodną.

Przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi opisywanego obszaru związane będą z prowadzonymi robotami wydobywczymi.

Złoże „Rzewuszyce” jest przykryte cienkim nadkładem zbudowanym z piaszczystej gleby o grubości ca 0,2 m. Nadkład zbudowany głównie z gleby i utworów piaszczystych zawierających ściółkę leśną i drobne korzenie runa leśnego, krzewów i drzew po zdjęciu będzie zwałowany na przedpolu, a po zakończeniu eksploatacji będzie wykorzystywany do przywrócenia obecnego stanu użytkowania, czyli do rekultywacji w kierunku leśnym.

Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, krótkoterminowe związane z etapem prowadzenia prac wydobywczych.

Oddziaływanie na wody

Wody powierzchniowe i podziemne mogą zostać incydentalnie zanieczyszczone w drodze infiltracji niepożądanymi spływami z terenów górniczych, w tym dróg publicznych lub awarii urządzeń produkcyjnych. Działanie to może mieć więc charakter oddziaływania bezpośredniego i krótkoterminowego.

Eksploatacja będzie się zawsze odbywać powyżej poziomu wód podziemnych. Do wyrobiska nie będzie następował dopływ wody.

Oddziaływanie na krajobraz.

Oddziaływania na krajobraz będą skutkiem prac związanych z eksploatacją złoża. Zachowanie walorów krajobrazowych zależeć będzie przede wszystkim od postępu prac wydobywczych przeprowadzanych w kierunku leśnym, jak również od dokonywanych później zalesień.

Projekt planu przewiduje dbałość o ład przestrzenny.

Oddziaływanie to będzie miało charakter chwilowy i stały.

Oddziaływanie na zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Projektowane zagospodarowanie terenu nie wpłynie na jakość zasobów naturalnych.

Oddziaływanie skumulowane.

Oddziaływanie skumulowane nie będzie zachodzić na przedmiotowym terenie będą wydobywane wyłącznie kopaliny, nie przewiduje się innych przedsięwzięć.

XII. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów mających znaczenia dla Wspólnoty oraz integralność tego obszaru.

Rozwiązania łagodzące i kompensujące negatywne oddziaływanie na środowisko.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawiera zapisy łagodzące prognozowane ujemne skutki zawartych w nim ustaleń.

Należy stwierdzić, że w ustaleniach dot. zasad ochrony środowiska i przyrody projekt planu nakazuje zachowanie warunków wynikające z przepisów ustawy o Prawo ochrony środowiska. Przyjęte rozwiązania projektowe powinny zapewnić ochronę gleby, wód i powietrza przed przedostawaniem się zanieczyszczeń powstających w trakcie eksploatacji złoża.

XIII Rozwiązania alternatywne

W niniejszym dokumencie nie przewidziano dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań eliminujących zagrożenie środowiska przyrodniczego przewidzianych planem zagospodarowania gdyż zastosowane rozwiązania planistyczne uznane zostały za optymalne.

Wszelkie ustalenia o zasadniczym znaczeniu dla ochrony środowiska zostały przyjęte przez autorów projektu i znalazły odzwierciedlenie w zapisach planu.

XIII Streszczenie

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje ocenę skutków dla środowiska realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu msc. Rzewuszyce w gminie Kluczewsko, na terenie którego znajduje się złożo „Rzewuszyce”.

Realizacja ustaleń planu doprowadzi do przekształceń aktualnego stanu komponentów środowiska: powierzchni ziemi, wód, klimatu oraz stanu aerosanitarne. Takie zmiany występowały będą jedynie w niewielkim obszarze i nie będą miały znaczącego wpływu na ogólny stan środowiska w gminie.

Generalnie ustalenia planu pozwalają zachować istniejące wartości przyrodnicze terenu objętego planem.

Gmina Kluczewsko zlokalizowana jest w centrum Polski, brak jest zatem przesłanek dotyczących analizy transgranicznego oddziaływania na środowisko rozwiązań przyjętych w planie. Wypełnienie wszystkich obowiązków podanych w planie oraz późniejsze ich przestrzeganie pozwoli na wyeliminowanie zagrożeń środowiska.

Przyjęte rozwiązania ograniczają tereny, na których może być prowadzona działalność wydobywcza. Ustalenia dotyczące gospodarki wodno – ściekowej, służą ograniczeniu negatywnych oddziaływań na środowisko i zainwestowania terenów objętych planem i pozwalają na stwierdzenie, że w zakresie polityki przestrzennej i kierunków rozwoju generalnie są one spójne ze „Zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” oraz zachowują zasady ochrony obszarów aktywnych biologicznie.

Proponowane rozwiązania planistyczne nie eliminują w całości możliwych zagrożeń i wskazują jedynie sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnych zjawisk.

Wypełnienie wszystkich obowiązków podanych w planie oraz późniejsze ich przestrzeganie pozwoli na zminimalizowanie zagrożeń zarówno w obrębie terenów będących przedmiotem planu jak i na terenach sąsiednich.

Generalnie wprowadzone przez plan ustalenia uwarunkowań służyć będą dalszemu harmonijnemu rozwojowi gminy z równoczesnym poszanowaniem istniejącego środowiska przyrodniczego.